

ANALÝZA

9. 10. 2015

Vývoj indexů spotřebitelských cen ve 3. čtvrtletí 2015

Ve 3. čtvrtletí 2015 klesly spotřebitelské ceny proti 2. čtvrtletí 2015 o 0,2 %. V meziročním srovnání vzrostly spotřebitelské ceny ve 3. čtvrtletí 2015 o 0,4 %, což je o 0,3 procentního bodu méně než ve 2. čtvrtletí 2015.

Mezičtvrtletní pokles spotřebitelských cen ve 3. čtvrtletí ovlivnilo zejména snížení cen v oddíle potravin a nealkoholické nápoje a v oddíle odívání a obuv. Protisměrně, tj. na růst cen, působilo především zvýšení cen v oddíle rekreace a kultura. V oddíle potravin a nealkoholické nápoje nastal pokles cen v různé míře u většiny druhů potravin. Ceny zeleniny klesly o 6,8 %, ovoce o 1,4 %, masa o 0,8 %, olejů a tuků o 1,5 %, cukru o 5,6 %, výrobků zařazených ve skupině mléko, sýry, vejce o 5,0 %. Pokles cen v oddíle odívání a obuv ovlivnily zejména letní výprodeje oděvů a bot. Růst cen v oddíle rekreace a kultura ovlivnilo sezónní zvýšení cen dovolených s komplexními službami o 13,2 %. V dopravě ovlivnil cenový vývoj zejména pokles cen pohonných hmot o 1,0 % a naopak zvýšení cen automobilů o 1,0 %. Průměrná meziměsíční změna úhrnného indexu spotřebitelských cen ve 3. čtvrtletí 2015 byla -0,2 %, ve 3. čtvrtletí 2014 to bylo 0,0 %.

Indexy spotřebitelských cen (předchozí čtvrtletí = 100)

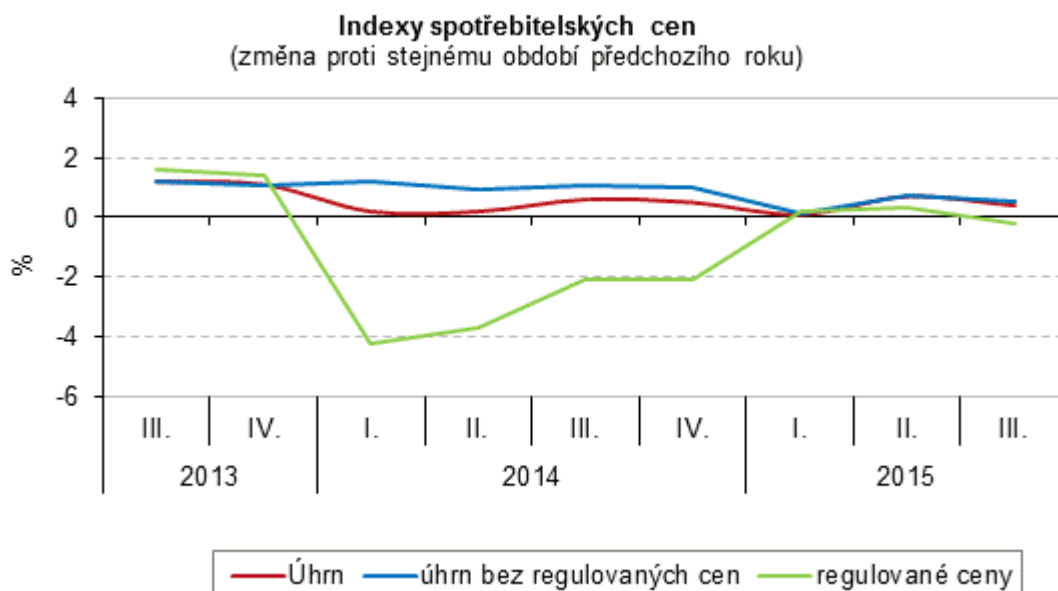
ODDÍL	2014		2015		
	3. čtvrtletí	4. čtvrtletí	1. čtvrtletí	2. čtvrtletí	3. čtvrtletí
ÚHRN	100,1	99,8	100,1	100,6	99,8
Potravin a nealkoholické nápoje	98,7	99,8	100,8	100,5	98,0
Alkoholické nápoje a tabák	100,5	99,9	103,6	101,4	100,2
Odívání a obuv	98,1	105,0	96,6	104,0	97,3
Bydlení, voda, energie, paliva	100,4	100,1	100,4	100,2	100,1
Bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	99,4	99,8	100,5	100,5	99,4
Zdraví	100,9	100,1	90,9	101,5	100,6
Doprava	100,8	98,6	95,6	101,9	100,1
Pošty a telekomunikace	98,8	99,5	100,2	99,6	99,6
Rekreace a kultura	102,2	97,2	101,7	99,9	102,9
Vzdělávání	100,4	100,5	100,2	100,0	100,4
Stravování a ubytování	100,5	100,1	100,4	100,5	100,5
Ostatní zboží a služby	100,7	100,3	100,9	100,2	99,8

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny ve 3. čtvrtletí 2015 proti 3. čtvrtletí 2014 o 0,4 %, tedy o 0,3 procentního bodu méně než ve 2. čtvrtletí 2015. Zpomalení meziročního cenového růstu nebo prohloubení cenového poklesu nastalo u většiny oddílů spotřebního koše. První případ se týkal zejména vývoje cen v oddílech bydlení, odívání a obuv, ostatní zboží a služby. Druhý případ, tj. prohloubení cenového poklesu, nastal především v oddíle potravin a nealkoholické nápoje a v oddíle doprava. Na růst cenové hladiny působilo pouze zrychlení meziročního růstu cen v oddíle rekreace a kultura. Změny ve vývoji cen v uvedených oddílech se promítly zejména ve zpomalení růstu indexu tržních cen a v poklesu indexu regulovaných cen.

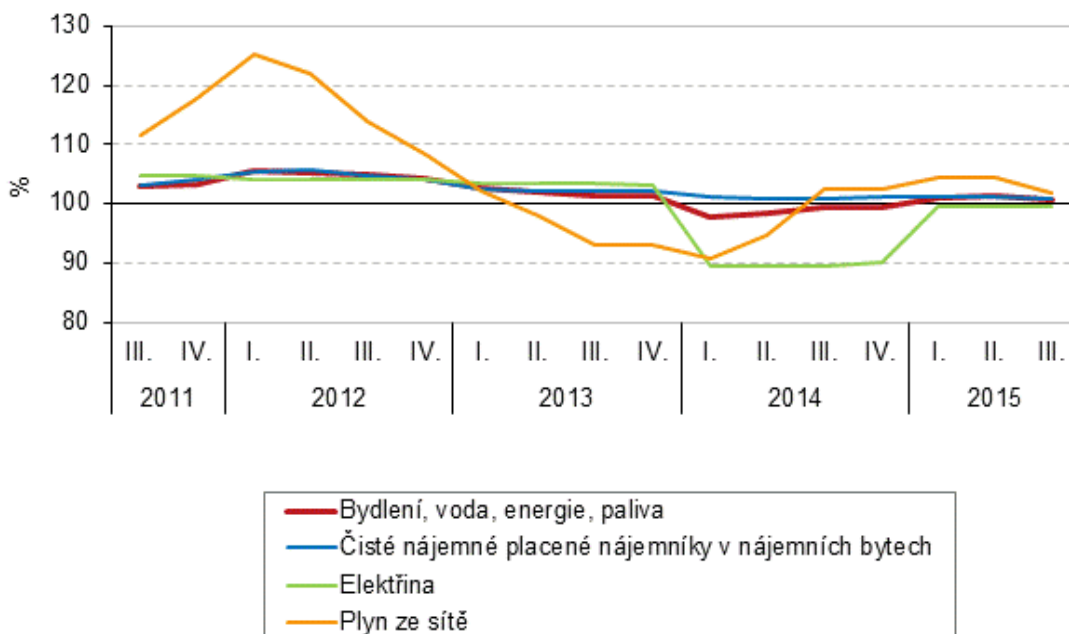
Růst tržních cen ve 3. čtvrtletí 2015 zpomalil na 0,5 % z 0,7 % ve 2. čtvrtletí. Regulované ceny klesly o 0,2 % (ve 2. čtvrtletí růst o 0,3 %).

Zpomalení meziročního růstu v oddíle **bydlení** bylo důsledkem zmírnění růstu cen zemního plynu na 1,7 % ze 4,5 % ve 2. čtvrtletí. Důvodem bylo meziměsíční zvýšení jeho cen v červenci 2014. Ceny vodného a stočného vzrostly stejně jako ve 2. čtvrtletí, tj. o 3,4 % resp. o 2,8 %. Ceny tepla byly vyšší o 2,3 % (ve 2. čtvrtletí o 2,1 %). Zmírnil se růst cen čistého nájemného na 0,7 % z 1,5 % ve 2. čtvrtletí. Ceny elektřiny byly nižší o 0,4 %.

ANALÝZA

Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

Snížení cenového růstu zaznamenaly i ceny v oddíle **odívání a obuv** v důsledku cen oděvů, které byly vyšší pouze o 0,3 %. Ceny obuvi vzrostly o 9,5 %.

Zpomalení cenového růstu v oddíle **ostatní zboží a služby** způsobilo zvýšení cen osobní péče jen o 0,1 % (ve 2. čtvrtletí o 1,4 %) a zmírnění růstu cen finančních služeb o 4,7 % (ve 2. čtvrtletí o 7,3 %).

Největší vliv na růst cenové hladiny měly podobně jako ve 2. čtvrtletí ceny v oddíle **alkoholické nápoje a tabák**, kde ceny tabákových výrobků vzrostly o 8,6 % a ceny alkoholických nápojů o 1,4 %.

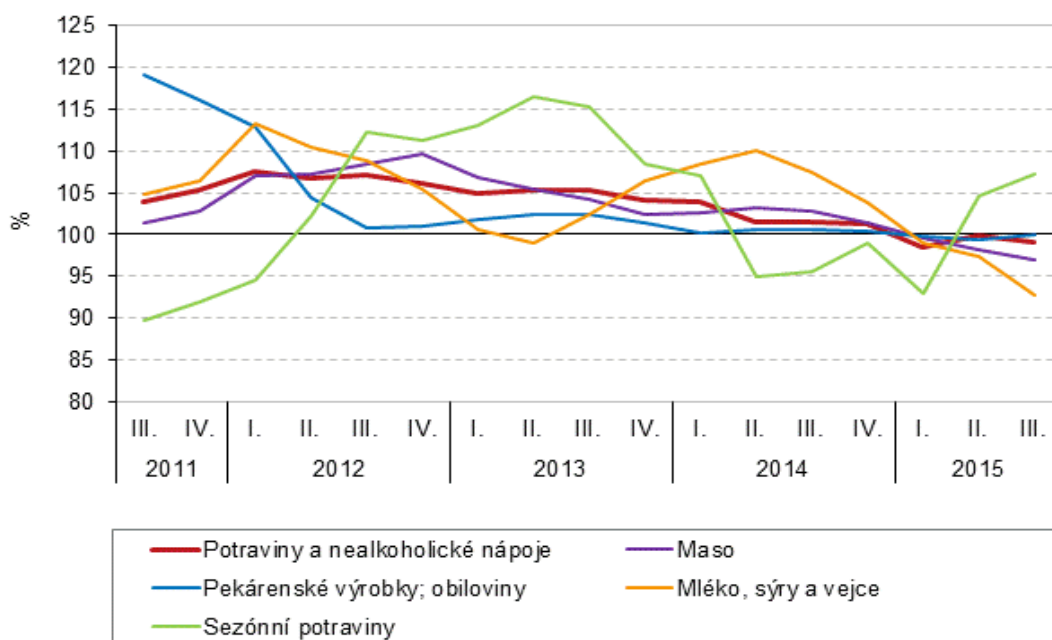
Ke zrychlení růstu cen došlo ve 3. čtvrtletí pouze v oddíle **rekreace a kultura**, které způsobilo zejména zvýšení cen dovolených s komplexními službami o 6,6 % (ve 2. čtvrtletí o 5,6 %). Současně se snížil dlouhodobý pokles cen zařízení pro příjem, záznam a reprodukci obrazu a zvuku (na 7,8 % z 10,2 % ve 2. čtvrtletí).

Na snižování cenové hladiny působily obdobně jako v 1. i 2. čtvrtletí 2015 ceny v oddíle **potravin a nealkoholické nápoje**. U většiny základních potravin s výjimkou ovoce a zeleniny pokračoval ve 3. čtvrtletí meziroční pokles cen. Ceny chleba klesly o 2,0 %, běžného pečiva o 2,6 %, masa o 3,0 %, mléka o 13,7 %, sýrů o 9,0 %, jogurtů o 3,2 %, másla o 4,5 %, cukru o 17,8 %. Naopak ceny ovoce vzrostly o 7,3 % a zeleniny o 8,5 %, z toho ceny brambor o 20,3 %.

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

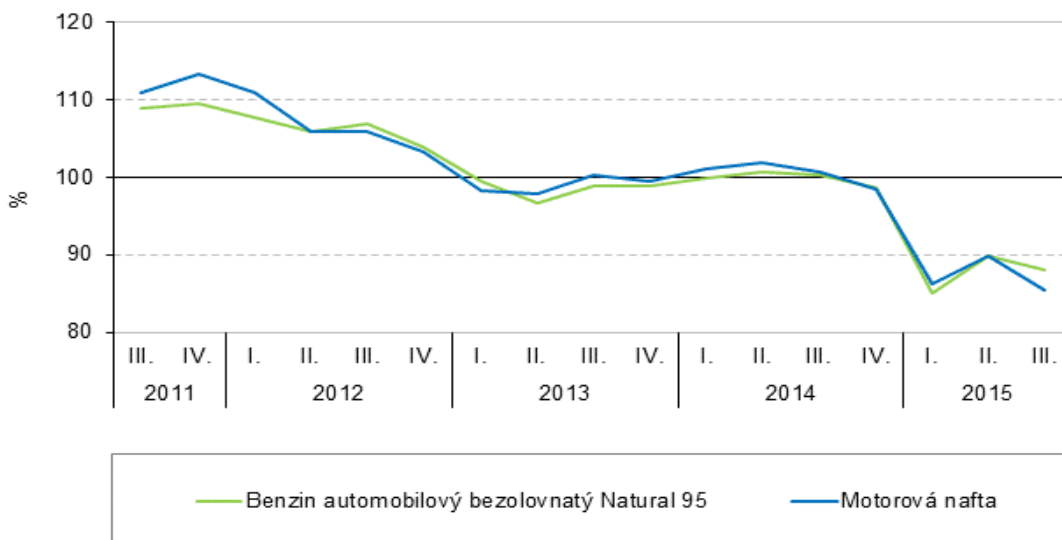
Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

Také v oddíle **doprava** pokračoval meziroční pokles cen započatý v 1. čtvrtletí 2015. Důvodem byl vývoj cen pohonných hmot, které od prosince 2014 soustavně meziročně klesaly. Tento pokles byl maximální v únoru 2015 hodnotou -17,1 %. V dalších měsících se pokles cen pohonných hmot zmírňoval až do září 2015, kdy dosáhl druhého letošního maxima (-15,1 %).

ANALÝZA

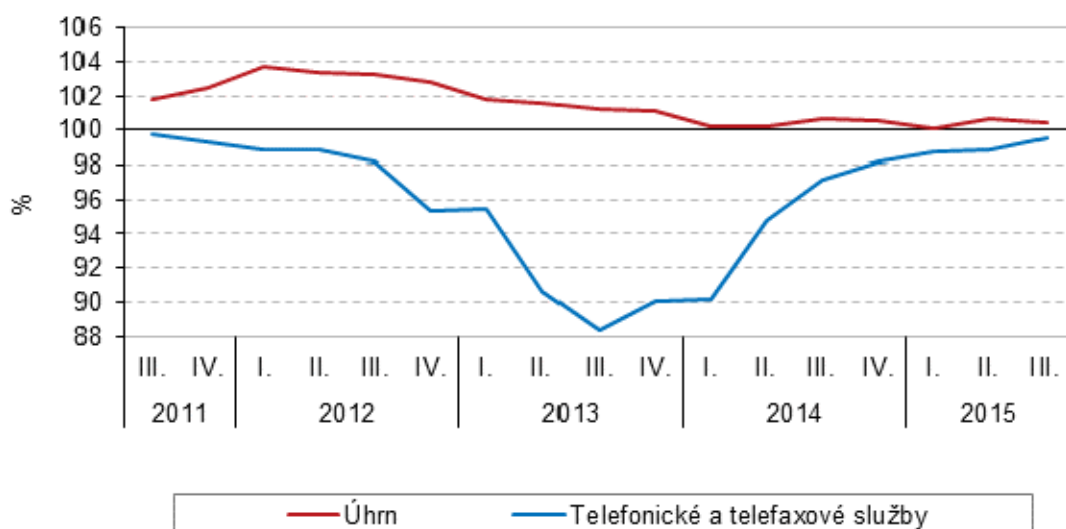
Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

V oddíle **zdraví** došlo od ledna 2015 ke zrušení regulačních poplatků za návštěvu lékaře a výdej léků na recept v lékárně, což se promítlo v prohloubení poklesu cen v tomto oddíle, který ve 3. čtvrtletí činil -7,1 %.

Dlouhodobý pokles cen pokračoval v oddíle **pošty a telekomunikace**, který se v letošním roce zmírnil. Důvodem bylo snižování poklesu cen telefonických a telefaxových služeb započaté v polovině roku 2013, které se projevilo poklesem jejich cen ve 3. čtvrtletí 2015 o 0,5 %. Ceny poštovních služeb byly vyšší o 8,4 %.

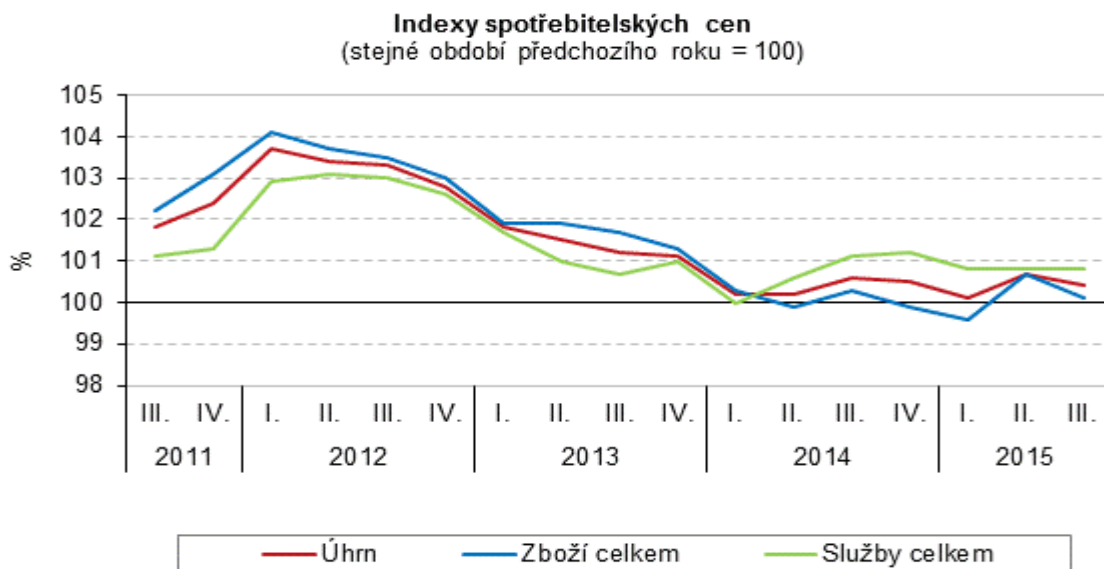
Indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

Oddělení informačních služeb – ústředí

ANALÝZA

Výše uvedené pohyby spotřebitelských cen se projevily ve zvýšení cen **zboží úhrnem** o 0,1 % (ve 2. čtvrtletí 2015 růst o 0,7 %) a ceny **služeb** vzrostly stejně jako v 1. i 2. čtvrtletí o 0,8 %.

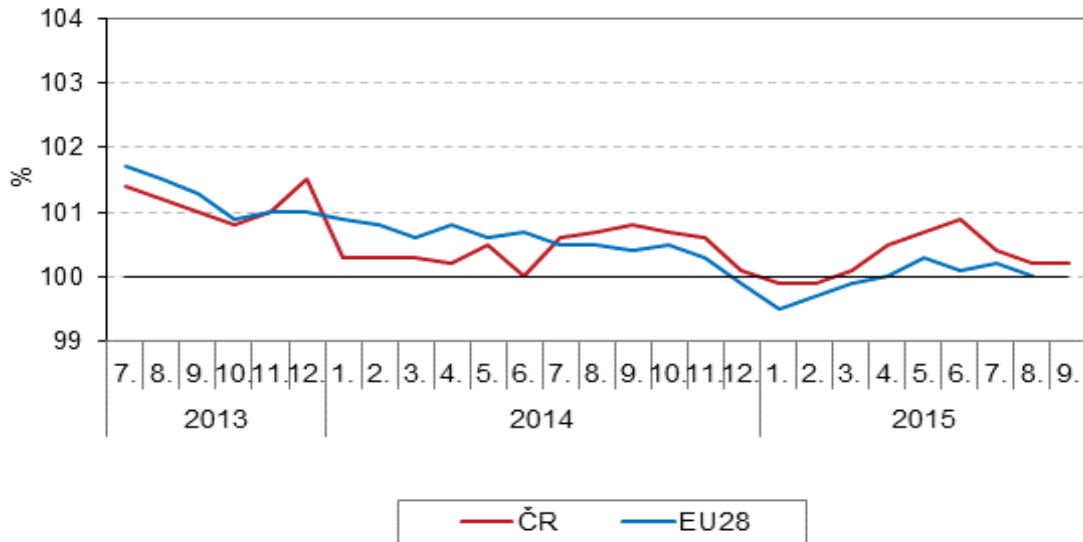

Harmonizovaný index spotřebitelských cen v zóně EU28

Meziroční změna harmonizovaného indexu spotřebitelských cen (HICP) 28 členských zemí EU byla podle údajů Eurostatu v červenci 0,2 % a v srpnu 0,0 %. V ČR byly meziroční hodnoty HICP v těchto měsících 0,4 % a 0,2 %. Podle předběžných výpočtů vzrostl v září HICP v ČR meziročně o 0,2 %. Z níže uvedeného grafu je zřejmé, že vývoj inflace byl v ČR i EU obdobný. V posledních dvou letech došlo k postupnému snižování meziroční inflace s tím, že hodnoty HICP v ČR zaznamenaly v roce 2014 ve srovnání s hodnotami HICP EU28 oboustranné výkyvy. Od počátku roku 2014 přírůstek HICP v ČR klesal výrazněji než přírůstek HICP EU28, v druhé polovině se tento trend změnil a trval i v roce 2015.

ANALÝZA

Harmonizované indexy spotřebitelských cen
(stejně období předchozího roku = 100)

ANALÝZA
Indexy spotřebitelských cen ve 3. čtvrtletí 2015

COICOP	Oddíl	Stálé váhy roku 2012 v %	2014		2015					
			stejně období předchozího roku = 100							
			3.čtvrtletí	4.čtvrtletí	1.čtvrtletí	2.čtvrtletí	červenec	srpen	září	3.čtvrtletí
0	Úhrn	1000,0	100,6	100,5	100,1	100,7	100,5	100,3	100,4	100,4
	v tom :									
01	potraviny a nealkoholické nápoje	170,8	101,4	101,2	98,4	99,9	99,0	98,8	99,5	99,1
	z toho:									
01.11	pekárenské výrobky; obiloviny	27,2	100,6	100,3	99,7	99,4	99,8	99,2	101,2	100,0
01.12	maso	40,6	102,8	101,3	99,6	98,2	96,6	97,3	97,1	97,0
02	alkoholické nápoje, tabák	95,0	102,7	101,4	103,4	105,4	105,2	105,1	105,3	105,2
03	odívání a obuv	32,9	103,2	103,6	104,5	103,5	102,5	102,5	102,8	102,6
04	bydlení, voda, energie, paliva	265,6	99,3	99,4	101,1	101,2	100,8	100,8	100,8	100,8
	z toho:									
04.111	čisté nájemné placené nájemníky v nájemních bytech	36,2	101,0	101,1	101,1	101,5	100,5	100,7	100,9	100,7
04.511	elektřina	47,4	89,6	90,0	99,7	99,7	99,7	99,6	99,4	99,6
04.521	zemní plyn	29,3	102,4	102,4	104,5	104,5	101,7	101,7	101,7	101,7
05	bytové vybavení, zařízení domácnosti, opravy	61,1	99,5	99,9	99,9	100,2	100,1	100,2	100,3	100,2
06	zdraví	23,8	98,8	99,5	93,4	93,2	93,0	92,9	92,8	92,9
07	doprava	101,3	100,5	100,0	95,1	96,7	96,7	96,3	95,5	96,2
	z toho:									
07.221	pohonné hmoty	36,1	100,5	98,8	85,4	89,8	89,2	88,0	84,9	87,4
08	pošty a telekomunikace	30,6	96,6	97,4	97,9	98,1	98,8	99,1	99,3	99,0
09	rekreace a kultura	87,6	100,7	99,9	100,8	101,0	101,7	101,5	101,8	101,7
	z toho:									
09.60	dovolená s komplexními službami	19,1	104,0	103,5	105,4	105,6	106,8	106,4	106,8	106,6
10	vzdělávání	7,4	101,4	101,3	101,2	101,1	101,0	101,0	101,2	101,1
11	stravování a ubytování	55,6	101,7	101,7	101,7	101,6	101,4	101,5	101,4	101,4
12	ostatní zboží a služby	68,3	101,8	102,2	102,4	102,1	101,9	101,1	100,8	101,2

Zpracovali: pracovníci Oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ

Kontaktní osoba:

Ing. Jiří Trexler

Oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ

E-mail: jiri.trexler@czso.cz

Tel.: 274 054 137

Oddělení informačních služeb – ústředí

Informace o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další najdete na stránkách

Českého statistického úřadu: www.czso.cz | tel.: 274 052 304, e-mail: infoservis@czso.cz